

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ

ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ

«Αναδιάρθρωση σιδηροδρομικού τομέα και ενίσχυση ρυθμιστικών φορέων μεταφορών»

I. Εισαγωγικές παρατηρήσεις

Το φερόμενο προς συζήτηση και ψήφιση νομοσχέδιο, όπως το επεξεργάσθηκε η Διαρκής Επιτροπή Παραγωγής και Εμπορίου, αποτελείται από τριάντα έξι (36) άρθρα, συμπεριλαμβανομένου του ακροτελεύτιου άρθρου, που ορίζει τον χρόνο έναρξης ισχύος του νόμου. Το νομοσχέδιο διαρθρώνεται σε πέντε (5) Μέρη (Α΄-Ε΄) και προσαρτάται σε αυτό ένα (1) Παράρτημα (Α΄), το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του.

Το Μέρος Α΄ (άρθρα 1-13), με τίτλο «Εταιρικός μετασχηματισμός ΟΣΕ Α.Ε.-ΕΡΓΟΣΕ Α.Ε., Μεταφορά αρμοδιότητας διαχείρισης σιδηροδρομικού τροχαίου υλικού ΓΑΙΟΣΕ Α.Ε.», εισάγει διατάξεις σχετικά με τον σκοπό (άρθρο 1) και το αντικείμενο (άρθρο 2) του Μέρους Α΄. Στη συνέχεια, εισάγεται ρύθμιση αναφορικά με τη συγχώνευση της εταιρείας ΕΡΓΟΣΕ Α.Ε., με απορρόφηση, από την εταιρεία ΟΣΕ Α.Ε. (άρθρο 3), τη μετονομασία της εταιρείας ΟΣΕ Α.Ε. σε «Σιδηρόδρομοι Ελλάδος Μ.Α.Ε.» και τη διεύρυνση του εταιρικού σκοπού της (άρθρο 4), καθώς και την έγκριση μεταβατικού οργανογράμματος από το Δ.Σ. της απορροφώσας εταιρείας (άρθρο 5). Περαιτέρω, ορίζεται ότι η εταιρεία «Σιδηρόδρομοι Ελλάδος Μ.Α.Ε.» υποκαθίσταται αυτοδικαίως στη θέση της απορροφώμενης εταιρείας ΕΡΓΟΣΕ Α.Ε., σε όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της (άρθρο 6), το προσωπικό της απορροφώμενης εταιρείας μεταφέρεται στην απορροφώσα (άρθρο 7), καθορίζονται οι διατάξεις που εφαρμόζονται στην εταιρεία «Σιδηρόδρομοι Ελλάδος Μ.Α.Ε.» ως προς τη λειτουργία και την εποπτεία της (άρθρο 8), και αποσα-

φηνίζεται ότι με τη συντέλεση της συγχώνευσης, η δραστηριότητα διαχείρισης του σιδηροδρομικού τροχαίου υλικού, που έχει ανατεθεί στην εταιρεία ΓΑΙΑΟΣΕ Α.Ε., περιέρχεται στην εταιρεία «Σιδηρόδρομοι Ελλάδος Μ.Α.Ε.» (άρθρο 9).

Τέλος, ορίζονται οι εξουσιοδοτικές (άρθρο 10), τελικές (άρθρο 11), μεταβατικές (άρθρο 12) και καταργούμενες (άρθρο 13) διατάξεις του Μέρους Α' του νομοσχεδίου.

Με τις διατάξεις του Μέρους Β' (άρθρα 14-27), υπό τον τίτλο «Αναμόρφωση οργανωτικής λειτουργίας Ρυθμιστικής Αρχής Σιδηροδρόμων, Αρχής Πολιτικής Αεροπορίας, Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας και Εθνικού Οργανισμού Διερεύνησης Αεροπορικών και Σιδηροδρομικών Ατυχημάτων και Ασφάλειας Μεταφορών», εισάγεται ο σκοπός (άρθρο 14) και οριοθετείται το αντικείμενο των προτεινόμενων διατάξεων του Μέρους Β' του νομοσχεδίου (άρθρο 15). Ακολούθως, ρυθμίζεται εκ νέου ο αριθμός των οργανικών θέσεων προσωπικού της Ρυθμιστικής Αρχής Σιδηροδρόμων καθώς και οι σχέσεις εργασίας του (άρθρο 16). Περαιτέρω, προβλέπεται η άσκηση καθηκόντων Επιθεωρητών Πτητικών μέσων και Προτύπων από υπαλλήλους ΔΕ κατά τα ειδικότερα οριζόμενα (άρθρο 17), συνιστάται Μητρώο Επιθεωρητών Αρχής Πολιτικής Αεροπορίας (Α.Π.Α.), στο οποίο εντάσσονται ιδιώτες ως υποψήφιοι για την άσκηση καθηκόντων Επιθεωρητών, και δύναται, μεταξύ άλλων, κατόπιν αιτιολογημένης απόφασης του Διοικητή της Α.Π.Α., να τους ανατίθενται, με συμβάσεις παροχής υπηρεσιών, η εκτέλεση των καθηκόντων Επιθεωρητή, καθώς και, κατόπιν απόφασης του Διοικητή, να αναλαμβάνει η Α.Π.Α. τη δαπάνη εκπαίδευσης και αδειοδότησης ή πιστοποίησής τους (άρθρο 18). Επίσης, προβλέπεται η δυνατότητα πρόσληψης προσωπικού κλάδου ΔΕ Οδηγών για την κάλυψη παροδικών αναγκών πυρόσβεσης και διάσωσης στα περιφερειακά αεροδρόμια που διαχειρίζεται η Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας (Υ.Π.Α.), με σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου, διάρκειας οκτώ (8) μηνών, «με δυνατότητα δύο (2) ισόχρονων ανανεώσεων» (άρθρο 19). Εν συνεχεία, προσδιορίζεται εκ νέου ο ανώτατος, κατ' έτος, αριθμός ημερών μετακίνησης, εκτός έδρας, προσωπικού, σε διακόσιες σαράντα (240) ημέρες για τα έτη 2024 και 2025, με σκοπό την ενίσχυση των περιφερειακών αερολιμένων (άρθρο 20). Περαιτέρω, διευκρινίζεται ότι η ετήσια έκθεση πεπραγμένων του Εθνικού Οργανισμού Διερεύνησης Αεροπορικών και Σιδηροδρομικών Ατυχημάτων και Ασφάλειας Μεταφορών (Ε.Ο.Δ.Α.Σ.Α.Α.Μ.) υποβάλλεται στον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών και στον Πρόεδρο της Βουλής, «σύμφωνα με όσα ειδικότερα ορίζονται στον Κανονισμό της Βουλής» (άρθρο 21). Επίσης, αφενός, συνιστάται μία (1) θέση «μετακλητού συνεργάτη» για τον Πρόεδρο του Ε.Ο.Δ.Α.Σ.Α.Α.Μ. σε αεροπορικά θέματα ή θέματα

διερεύνησης αεροπορικών ατυχημάτων και συμβάντων και μία (1) θέση «μετακλητού συνεργάτη» για τον Αντιπρόεδρο του φορέα σε σιδηροδρομικά θέματα ή θέματα διερεύνησης σιδηροδρομικών ατυχημάτων και συμβάντων, και αφετέρου, θεσπίζεται η δυνατότητα του Ε.Ο.Δ.Α.Σ.Α.Α.Μ. «να συνάπτει συμβάσεις παροχής υπηρεσιών ορισμένου χρόνου μέσω διαδικασιών και χρηματοδότησης του προγράμματος συμβουλευτικών υπηρεσιών του Διεθνούς Οργανισμού Πολιτικής Αεροπορίας (International Civil Aviation Organization), προκειμένου οι τελευταίοι να παρέχουν υπηρεσίες συμβούλου σε τεχνικά, νομικά, αεροπορικά και άλλα θέματα» (άρθρο 22). Εν συνεχεία, μετάξυ άλλων, αφενός, καθορίζεται εκ νέου η διάρθρωση της αυτοτελούς Μονάδας Μελετών και Διερευνήσεων Ατυχημάτων (επιπέδου Διεύθυνσης) σε Τμήματα, κατά τα ειδικότερον οριζόμενα, και αφετέρου, συνιστώνται δέκα πέντε (15) επιπλέον θέσεις προσωπικού και προσδιορίζεται εκ νέου η κατανομή τους ως προς τις ειδικότητες και τα καθήκοντα, προβλέπεται η δυνατότητα κάλυψης κενών οργανικών θέσεων με μετάταξη και μεταφορά προσωπικού, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του Κεφαλαίου Β΄ του Μέρους Ε΄ του ν. 5043/2023 (Α΄ 91), αλλά και η δυνατότητα μετάταξης συγκεκριμένων ειδικοτήτων υπαλλήλων από την Υ.Π.Α. στον Ε.Ο.Δ.Α.Σ.Α.Α.Μ., καθώς και οι συνέπειές της ως προς την αναγνώριση του χρόνου προϋπηρεσίας, και το μισθολογικό και συνταξιοδοτικό καθεστώς των υπαλλήλων αυτών, κατά τα ειδικότερον οριζόμενα (άρθρο 23). Ακολούθως, ρυθμίζεται εκ νέου η αποζημίωση των Διερευνητών Αεροπορικών Ατυχημάτων του Ε.Ο.Δ.Α.Σ.Α.Α.Μ., παρέχεται εξουσιοδότηση, προκειμένου με απόφαση των Υπουργών Υποδομών και Μεταφορών και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, να καθορίζεται «η μηνιαία αποζημίωση που καταβάλλεται στους Διερευνητές Σιδηροδρομικών Ατυχημάτων, το προσωπικό, καθώς και τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου του Ε.Ο.Δ.Α.Σ.Α.Α.Μ.», και προβλέπεται ότι η δαπάνη αυτή βαρύνει τον προϋπολογισμό του φορέα (άρθρο 24). Παρέχεται εξουσιοδότηση προκειμένου, με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών και του αρμόδιου για το Αναπτυξιακό Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων Υπουργού, αφενός, μετά από αίτημα του Προέδρου του Ε.Ο.Δ.Α.Σ.Α.Α.Μ., να δημιουργείται ειδικός λογαριασμός στην Τράπεζα της Ελλάδος, στον οποίο μεταφέρεται συγκεκριμένο ποσό από τον ειδικό λογαριασμό της Υ.Π.Α. για την κάλυψη λειτουργικών δαπανών, πρόσθετων αμοιβών, αποζημιώσεων, μετακινήσεων, συμβάσεων και ειδικών συμφωνιών του Ε.Ο.Δ.Α.Σ.Α.Α.Μ., και αφετέρου, να καθορίζονται οι διαδικασίες και κάθε σχετικό θέμα με τη λειτουργία του λογαριασμού αυτού (άρθρο 25). Προσδιορίζεται εκ νέου το πλαίσιο των αποδιδόμενων ποσών από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό για την Ασφάλεια της Αεροναυτιλίας στον ειδικό λογαριασμό

της Υ.Π.Α., συμπεριλαμβανομένης, πέραν της έρευνας και της διάσωσης, της διερεύνησης αεροπορικών ατυχημάτων, «εφόσον αυτά εντάσσονται στις προβλέψεις του σχετικού κανονιστικού πλαισίου» (άρθρο 26). Τέλος, παρέχεται εξουσιοδότηση, προκειμένου με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, κατόπιν αιτιολογημένου αιτήματος, να «καθορίζονται τα όρια ηλικίας για την πρόσληψη του προσωπικού, ανάλογα με τη φύση και τις ιδιαιτερότητες των καθηκόντων τους, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή» της διάταξης για την πρόσληψη προσωπικού με συμβάσεις εργασίας ορισμένου χρόνου για την κάλυψη παροδικών αναγκών πυρόσβεσης και διάσωσης στα περιφερειακά αεροδρόμια που διαχειρίζεται η Υ.Π.Α. (άρθρο 27).

Με τις διατάξεις του Μέρους Γ' (άρθρα 28-32), υπό τον τίτλο «Λοιπές επιείγουσες διατάξεις», εισάγονται ρυθμίσεις για τον ορισμό πραγματογνώμονα από το Τ.Ε.Ε. προς πραγματοποίηση αυτοψίας, την έκταση και το περιεχόμενο της έκθεσης της αυτοψίας, τις περαιτέρω διαδικαστικές ενέργειες και συνέπειες, με σκοπό την άμεση αποκατάσταση ζημιών σε συγκεκριμένο κτήριο συνεπεία τρομοκρατικών ενεργειών, κατά τα ειδικότερον οριζόμενα, και προβλέπεται για τις πληττόμενες επιχειρήσεις με έδρα ή υποκατάστημα ή αποθήκη στο συγκεκριμένο κτήριο η αναδρομική εφαρμογή, κατ' αναλογία, των διατάξεων «α) το[υ] πρώτο[υ] εδ[α]φί[ο]ς[υ] της παρ. 2 του άρθρου 8 του ν. 2256/1994 (Α' 196), περί αναστολής καταβολής και ρυθμίσεων ασφαλιστικών εισφορών, β) το[υ] άρθρο[υ] πέμπτο[υ] του ν. 2275/1994 (Α' 238), περί ρύθμισης χρεών πλημυροπαθών, και γ) το[υ] άρθρο[υ] 6Γ του ν. 4797/2021 (Α' 66), περί χορήγησης ενισχύσεων σε επιχειρήσεις και αγροτικές εκμεταλλεύσεις με οικονομικές απώλειες σε περιοχές που επλήγησαν από εκτεταμένες φυσικές καταστροφές» (άρθρο 28). Επίσης, θεσμοθετείται η δυνατότητα για τα μέλη του ΤΕΕ που απασχολούνται σε φορείς του Δημοσίου τομέα της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 να ορίζονται μέλη έκτακτων επιτροπών ή ομάδων εργασίας του άρθρου 15 του Π.δ. της 27ης Νοεμβρίου – 14ης Δεκεμβρίου 1926 «Περί κωδικοποιήσεως των περί συστάσεως Τεχνικού Επιμελητηρίου κειμένων διατάξεων», υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις και κατόπιν έγγραφης ενημέρωσης της υπηρεσίας τους, σχετικά με έργα του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (άρθρο 29). Εν συνεχεία, απαλείφεται ο όρος «ανεκτέλεστο» από την παρ. η της παρ. 20 του άρθρου 118 του ν. 4472/2017 σχετικά με το περιεχόμενο της εξουσιοδότησης έκδοσης Προεδρικού διατάγματος, για τις προϋποθέσεις ανάληψης δημοσίων έργων από επιχειρήσεις εγγεγραμμένες στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Συντελεστών Παραγωγής Δημοσίων και Ιδιωτικών Έργων, Μελετών, Τεχνικών και λοιπών συναφών Επιστημονικών Υπηρεσιών, και τις λοιπές συνέπειες (άρθρο 30). Τέλος, αφενός, τίθεται εξουσιοδοτική διάταξη

για τη ρύθμιση ειδικότερων θεμάτων της ανάλογης εφαρμογής των διατάξεων των περ. α) και β) του προτεινόμενου άρθρου 28 του νομοσχεδίου (άρθρο 31), και αφετέρου, τίθενται οι καταργούμενες διατάξεις του Μέρους Γ΄ σχετικά με τα ανώτατα όρια του ανεκτέλεστου μέρους εργολαβιών δημοσίων έργων του δημόσιου τομέα και του συσχετισμού του με τους αναγκαίους ανθρώπινους και τεχνικούς πόρους, προκειμένου ημεδαπή εργοληπτική επιχείρηση να αναλάβει, είτε ως ανάδοχος, είτε ως μέλος αναδόχου κοινοπραξίας, είτε ως μέλος κατασκευαστικής κοινοπραξίας, είτε ως αναγνωρισμένος υπεργολάβος, την εκτέλεση μέρους ή του συνόλου δημοσίου έργου (άρθρο 32).

Το Μέρος Δ΄ (άρθρα 33-35), με τίτλο «Παρατάσεις ρυθμίσεων», εισάγει διάταξη αναφορικά με την παράταση συμβάσεων μίσθωσης (άρθρο 33), την παράταση ρυθμίσεων που αφορούν στο προσωπικό ορισμένων φορέων (άρθρο 34), και την παράταση επί μέρους προθεσμιών, όπως ορίζονται σε κείμενες διατάξεις (άρθρο 35).

Το Μέρος Ε΄ (άρθρο 36), με τίτλο «Έναρξη ισχύος», ορίζει την έναρξη ισχύος του νόμου.

II. Παρατηρήσεις επί των τίτλων

α. Το νομοσχέδιο φέρει τον τίτλο «Αναδιάρθρωση σιδηροδρομικού τομέα και ενίσχυση ρυθμιστικών φορέων μεταφορών». Παρατηρείται συναφώς ότι ο τίτλος αναφέρεται αποκλειστικά στο ρυθμιστέο αντικείμενο του Μέρους Α΄ και Β΄ του νομοσχεδίου. Όμως, τα Μέρη Γ΄ και Δ΄ του νομοσχεδίου εισάγουν ρυθμίσεις διαφορετικού αντικειμένου. Σύμφωνα με το Εγχειρίδιο Νομοπαρασκευαστικής Μεθοδολογίας (σελ. 17) «[ο] τίτλος του νομοσχεδίου αποδίδει συνοπτικά το πλήρες αντικείμενο του νομοσχεδίου, ώστε οι αποδέκτες να μπορούν να κατανοήσουν άμεσα, αν και σε ποιον βαθμό το νομοσχέδιο τους αφορά. Ο τίτλος συνοψίζει και επικοινωνεί τα βασικά "μηνύματα" της νομοθεσίας και είναι ιδιαίτερα σημαντικός για την προσβασιμότητα του νόμου». Συνεπώς, θα μπορούσε ο τίτλος του νομοσχεδίου να συμπληρωθεί, ώστε να αποδίδει πληρέστερα το αντικείμενό του.

β. Ο τίτλος του Μέρους Α΄ «Εταιρικός μετασχηματισμός ΟΣΕ Α.Ε.-ΕΡΓΟΣΕ Α.Ε., Μεταφορά αρμοδιότητας διαχείρισης σιδηροδρομικού τροχαίου υλικού ΓΑΙΟΣΕ Α.Ε.» πρέπει να διορθωθεί, με σωστή αναφορά στην εταιρεία «ΓΑΙΑΟΣΕ Α.Ε.», ως εξής: «Εταιρικός μετασχηματισμός ΟΣΕ Α.Ε.-ΕΡΓΟΣΕ Α.Ε., Μεταφορά αρμοδιότητας διαχείρισης σιδηροδρομικού τροχαίου υλικού ΓΑΙΑΟΣΕ Α.Ε.».

γ. Το Μέρος Δ΄ φέρει τον τίτλο «Παρατάσεις ρυθμίσεων». Παρατηρείται ότι, εν προκειμένω, δεν χρειάζεται ο πληθυντικός αριθμός και, ως εκ τούτου, ο τίτλος θα μπορούσε να αναδιατυπωθεί ως εξής: «Παράταση ρυθμίσεων».

δ. Παρατηρείται ότι στην ενοποιημένη εκδοχή του νομοσχεδίου, της Αιτιολογικής Έκθεσης και των Λοιπών Συνοδευτικών Εκθέσεων, η οποία είναι αναρτημένη στον ιστότοπο της Βουλής, έχει, εκ παραδρομής, απαλειφθεί στη σελ. 23, ο τίτλος του Παραρτήματος του νομοσχεδίου : «Παράρτημα Α΄ Άρθρου 3». Ως εκ τούτου, πρέπει, για λόγους νομοτεχνικούς να προστεθεί.

III. Παρατηρήσεις επί των άρθρων

1. Επί του άρθρου 4

Το άρθρο 4 ορίζει ότι «[μ]ε τη συντέλεση της συγχώνευσης του άρθρου 3, η ΟΣΕ Α.Ε. μετονομάζεται σε "Σιδηρόδρομοι Ελλάδος Μ.Α.Ε." και ο εταιρικός σκοπός της διευρύνεται, προκειμένου να περιλαμβάνει τις δραστηριότητες της απορροφώμενης εταιρείας». Σύμφωνα με το άρθρο 6 παρ. 3 του ν. 4548/2018, «[α]ν η ανώνυμη εταιρεία είναι μονοπρόσωπη, στην επωνυμία πρέπει να περιέχεται η ένδειξη "Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία" ή "Μονοπρόσωπη Α.Ε."». Επομένως, θα μπορούσε η επωνυμία «Σιδηρόδρομοι Ελλάδος Μ.Α.Ε.» να αναδιατυπωθεί, σύμφωνα με το ως άνω άρθρο, ως εξής: «Σιδηρόδρομοι Ελλάδος Μονοπρόσωπη Α.Ε.».

2. Επί του άρθρου 7

Σύμφωνα με το άρθρο 7 «[τ]ο πάσης φύσεως προσωπικό, που υπηρετεί κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος στην απορροφώμενη εταιρεία, καθώς και οι δικηγόροι που υπηρετούν με οποιαδήποτε έννομη σχέση σε αυτή, καθίστανται αυτοδικαίως προσωπικό της απορροφώσας εταιρείας, στην οποία μεταφέρονται και παρέχουν τις υπηρεσίες τους με την ίδια σχέση εργασίας. Οι θέσεις του μεταφερόμενου προσωπικού και των δικηγόρων προβλέπονται στον εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας της απορροφώσας εταιρείας, ο οποίος καταρτίζεται σύμφωνα με το άρθρο 14 του ν. 4972/2022 (Α΄ 181), περί κανονισμού λειτουργίας». Συναφώς παρατηρείται ότι, σύμφωνα με το άρθρο 5 του νομοσχεδίου, «[α]μέσως μετά τη συγκρότησή του σε σώμα, το Δ.Σ. της απορροφώσας εταιρείας, που εκλέγεται σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 3, εγκρίνει το μεταβατικό οργανόγραμμα για τη λειτουργία της έως και την κατάρτιση Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας της εταιρείας Σιδηρόδρομοι Ελλάδος Μ.Α.Ε. σύμφωνα με το άρθρο 14 του ν. 4972/2022 (Α΄ 181), περί κανονισμού λειτουργίας». Εν προκειμένω επισημαίνεται ότι οι θέσεις του μεταφερόμενου προσωπικού και των δικηγόρων πρέπει, το πρώτον, να προβλεφθούν με το μεταβατικό οργανόγραμμα, το οποίο θα ισχύσει έως και την κατάρτιση του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας.

3. Επί του άρθρου 12

Στην παρ. 2 του άρθρου 12 γίνεται αναφορά στο «προσωρινό οργανόγραμμα που εγκρίνεται κατά τα οριζόμενα στην παρ. 2 του άρθρου 5 του παρόντος». Δοθέντος ότι το άρθρο 5 του νομοσχεδίου δεν περιέχει παρ. 2, η ανωτέρω φράση θα μπορούσε να αναδιατυπωθεί ως εξής: «προσωρινό οργανόγραμμα που εγκρίνεται κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 5 του παρόντος».

4. Επί του άρθρου 16 παρ. 1

Στην αρίθμηση των περιπτώσεων της παρ. 1 του άρθρου 16 τίθεται το γράμμα «γ)» δύο φορές. Προφανώς, η δεύτερη περίπτωση που αριθμείται ως «γ)» πρέπει να αριθμηθεί ως «δ)».

Στο προτελευταίο εδάφιο της προτεινόμενης παρ. 1 του άρθρου 30 του ν. 3891/2010 ορίζεται ότι « [ο] συνολικός αριθμός θέσεων προσωπικού και η κατανομή αυτών μπορεί να τροποποιηθεί με τον Κανονισμό Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισης του άρθρου 31».

Περαιτέρω, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 31 του ν. 3891/2010, παρέχεται εξουσιοδότηση, κατά την οποία, «[μ]ε κοινή απόφαση των Υπουργών Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, ύστερα από γνώμη της Π.Α.Σ., θεσπίζεται ο Κανονισμός Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισης της εν λόγω Αρχής. Με τον εν λόγω κανονισμό ρυθμίζονται ιδίως: [...] β) ο συνολικός αριθμός των οργανικών θέσεων του προσωπικού και η κατανομή τους σε κατηγορίες θέσεων Ειδικού Επιστημονικού Προσωπικού και σε κατηγορίες θέσεων Τακτικού Προσωπικού, καθώς επίσης και κατά κλάδους και ειδικότητες, [...]».

Με τις διατάξεις των παρ. 1 και 2 του άρθρου 16 καθορίζεται εκ νέου, τόσο ο συνολικός αριθμός των θέσεων προσωπικού, όσο και η κατανομή τους σε κατηγορίες, κλάδους και ειδικότητες.

Προβληματισμός θα μπορούσε να γεννηθεί αν οι, κατά τα ανωτέρω, ρυθμίσεις τόσο του αριθμού των οργανικών θέσεων όσο και της κατανομής τους σε κατηγορίες, κλάδους και ειδικότητες, δύνανται να τροποποιηθούν περαιτέρω με τον Κανονισμό Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισης της Αρχής, ως «ειδικότερα θέματα ή θέματα με τοπικό ενδιαφέρον ή με χαρακτηριστικά τεχνικό ή λεπτομερειακό», από όργανα της διοίκησης ως φορείς άσκησης της κανονιστικής αρμοδιότητας κατά την έννοια του άρθρου 43 παρ. 2 εδάφιο β' του Συντάγματος.

5. Επί του άρθρου 18

Με το άρθρο 18 εισάγεται άρθρο 26Α στον ν.4757/2020. Ειδικότερα, με την παρ. 1 του άρθρου 26Α ορίζεται ότι «[μ]ε απόφαση του Διοικητή της Αρχής Πολιτικής Αεροπορίας (Α.Π.Α.) συνιστάται "Μητρώο Επιθεωρητών Α.Π.Α." (εφεξής: Μητρώο Επιθεωρητών) στο οποίο εντάσσονται, κατόπιν πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος, ιδιώτες, υποψήφιοι για την άσκηση καθηκόντων Επιθεωρητών, που κατέχουν κατ' ελάχιστον τα προσόντα της παρ. 11 του άρθρου 26 και την προβλεπόμενη άδεια ή πιστοποίηση σύμφωνα με τον Κανονισμό Επιθεωρήσεων Α.Π.Α.». Ακολούθως, στην παρ. 2 προβλέπεται ότι κατόπιν αιτιολογημένης απόφασης του Διοικητή της Α.Π.Α., εφόσον υφίστανται επιχειρησιακές ανάγκες για Επιθεωρητές σε συγκεκριμένους τομείς, που δεν δύνανται να καλυφθούν από υφιστάμενους υπαλλήλους της Α.Π.Α., ανατίθενται καθήκοντα Επιθεωρητή στους άνω υποψηφίους, οι οποίοι συμβάλλονται με την Α.Π.Α. με σύμβαση παροχής υπηρεσιών. Στην παρ. 3 του ως άνω άρθρου ορίζεται ότι «[α]ν τα πρόσωπα της παρ. 1 διαθέτουν κατ' ελάχιστον τα προσόντα της παρ. 11 του άρθρου 26, αλλά δεν κατέχουν την προβλεπόμενη άδεια ή πιστοποίηση σύμφωνα με τον Κανονισμό Επιθεωρήσεων Α.Π.Α., η Α.Π.Α. δύναται, κατόπιν σχετικής απόφασης του Διοικητή, και εφόσον δεν υφίσταται επαρκής αριθμός πιστοποιημένων Επιθεωρητών, να αναλαμβάνει την εκπαίδευση και αδειοδότηση ή πιστοποίηση αυτών, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον Κανονισμό Επιθεωρήσεων Α.Π.Α., καλύπτοντας τις σχετικές δαπάνες από τον τακτικό της προϋπολογισμό».

Εν προκειμένω παρατηρείται αντίφαση μεταξύ της διάταξης της παραγράφου 1, η οποία προϋποθέτει ότι τα αναφερόμενα εκεί πρόσωπα διαθέτουν ήδη την προβλεπόμενη άδεια ή πιστοποίηση σύμφωνα με τον Κανονισμό Επιθεωρήσεων Α.Π.Α., και της διάταξης της παραγράφου 3, η οποία προβλέπει ότι μεταξύ των προσώπων της παραγράφου 1 συγκαταλέγονται και πρόσωπα τα οποία ενδεχομένως δεν διαθέτουν τέτοια άδεια ή πιστοποίηση. Συνεπώς, οι κρίσιμες διατάξεις πρέπει να αναδιατυπωθούν αναλόγως, ώστε να αρθεί η εν λόγω αντίφαση.

Τέλος, δεδομένων των πληροφοριών των οποίων λαμβάνουν γνώση και τις οποίες επεξεργάζονται οι ιδιώτες Επιθεωρητές, και σε συνδυασμό με τη συνταγματική υποχρέωση διασφάλισης της ζωής, της υγείας και της ασφάλειας των πολιτών, της προστασίας του περιβάλλοντος, αλλά και του δημόσιου συμφέροντος, καθίσταται αυτονόητο ότι κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους, κατ' εφαρμογή των συμβάσεων παροχής υπηρεσιών, υφίσταται από μέρους των υποχρέωση και ευθύνη εφαρμογής των αρχών της ασφάλειας, της ανεξαρτησίας, της ακεραιότητας, της αμεροληψίας, της απο-

φυγής σύγκρουσης συμφερόντων, της ηθικής δεοντολογίας, της δέουσας επιμέλειας, της εμπιστευτικότητας και της διασφάλισης του απορρήτου. Αυτονοήτως, αυτοί πρέπει να διαθέτουν τα απαιτούμενα προσόντα, να μην έχουν κωλύματα και να μην εμπίπτουν σε απαγορεύσεις, κατ' αναλογία των ισχυόντων για τους Επιθεωρητές δημοσίων υπαλλήλους.

6. Επί του άρθρου 22

Το άρθρο 22, μεταξύ άλλων, προσθέτει παρ. 7 στο άρθρο 9 του ν. 5014/2023, και ορίζει ότι «[ο] Εθνικός Οργανισμός Διερεύνησης Αεροπορικών και Σιδηροδρομικών Ατυχημάτων και Ασφάλειας Μεταφορών (Ε.Ο.Δ.Α.Σ.Α.Α.Μ.), δύναται να συνάπτει συμβάσεις παροχής υπηρεσιών ορισμένου χρόνου μέσω διαδικασιών και χρηματοδότησης του προγράμματος συμβουλευτικών υπηρεσιών του Διεθνούς Οργανισμού Πολιτικής Αεροπορίας (International Civil Aviation Organization), προκειμένου οι τελευταίοι να παρέχουν υπηρεσίες συμβούλου σε τεχνικά, νομικά, αεροπορικά και άλλα θέματα». Για λόγους νομοτεχνικής σαφήνειας και εφαρμογής της διάταξης, θα μπορούσε να αποσαφηνισθεί ο όρος «τελευταίοι».

Τέλος, στο πρώτο εδάφιο του άρθρου, η αναφορά «περί αρμοδιοτήτων του Προέδρου του Εθνικού Οργανισμού Διερεύνησης Αεροπορικών και Σιδηροδρομικών Ατυχημάτων» πρέπει να συμπληρωθεί με τη φράση «και Ασφάλειας Μεταφορών», προκειμένου να αποτυπώνεται πλήρως η επωνυμία του φορέα.

7. Επί του άρθρου 25

Στην παρ. 7 του άρθρου 12 του ν. 5014/2023, όπως προστίθεται, μεταξύ άλλων, με το άρθρο 25 του νομοσχεδίου ορίζεται ότι «[...] ανοίγεται στην Τράπεζα της Ελλάδος ειδικός λογαριασμός Κατηγορίας 234, με τίτλο "Κάθε είδους έσοδα Ε.Ο.Δ.Α.Σ.Α.Α.Μ."», στον οποίο μεταφέρεται, εντός τριών (3) εργασιμών ημερών, συγκεκριμένο ποσό από τον Ειδικό Λογαριασμό της Α.Π.Α., για την κάλυψη των αναφερόμενων στη διάταξη δαπανών εν ευρεία έννοια. Στο τρίτο εδάφιο της παρ. 7 προβλέπεται ότι «[τ]ο ποσό του ως άνω λογαριασμού που δεν αναλώνεται στις 31 Δεκεμβρίου εκάστου έτους παραμένει στον ανωτέρω λογαριασμό». Για λόγους ορθής εφαρμογής και σαφήνειας της διάταξης, θα μπορούσε να διευκρινισθεί αν η αναφερόμενη μεταφορά θα εκτελεσθεί μόνο κατά τη δημιουργία του ειδικού λογαριασμού ή θα εκτελείται κατ' έτος.

8. Επί του άρθρου 31

Στο άρθρο 31 τίθεται, προδήλως εκ παραδρομής, παραπομπή στο άρθρο 27, «περί ειδικών ρυθμίσεων για την άμεση αποκατάσταση ζημιών σε κτίριο από τρομοκρατικές ενέργειες». Πρέπει να τεθεί το ορθό άρθρο «28».

9. Επί του άρθρου 34

α. Σύμφωνα με το τελευταίο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 34, «[η] παράταση ισχύος των συμβάσεων των περ. α) έως ζ) δεν μεταβάλλει τον χαρακτήρα της σχέσης εργασίας, βάσει της οποίας προσλήφθηκαν οι απασχολούμενοι στις θέσεις αυτές, γίνεται κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης και δεν προσμετράται στο ανώτατο χρονικό διάστημα των είκοσι τεσσάρων (24) μηνών των άρθρων 100, 101 και 102 του Κώδικα Ατομικού Εργατικού Δικαίου (π.δ. 80/2022, Α' 222), απαγορευομένης σε κάθε περίπτωση της μετατροπής τους σε συμβάσεις αορίστου χρόνου».

Συναφώς παρατηρείται ότι, αφενός, δεν υφίσταται περίπτωση ζ) στην παρ. 1 και, αφετέρου, ότι η περ. ε) δεν ρυθμίζει παράταση ισχύος συμβάσεων, αλλά ολοκλήρωση της διαδικασίας σύναψης συμβάσεων εντός ορισμένου χρονικού διαστήματος. Επομένως, το ως άνω εδάφιο της παρ. 1 θα μπορούσε να αναδιατυπωθεί ως εξής: «[η] παράταση ισχύος των συμβάσεων των περ. α) έως δ) και στ) δεν μεταβάλλει τον χαρακτήρα της σχέσης εργασίας, βάσει της οποίας προσλήφθηκαν οι απασχολούμενοι στις θέσεις αυτές, γίνεται κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης και δεν προσμετράται στο ανώτατο χρονικό διάστημα των είκοσι τεσσάρων (24) μηνών των άρθρων 100, 101 και 102 του Κώδικα Ατομικού Εργατικού Δικαίου (π.δ. 80/2022, Α' 222), απαγορευομένης σε κάθε περίπτωση της μετατροπής τους σε συμβάσεις αορίστου χρόνου».

Περαιτέρω, επισημαίνεται ότι, σύμφωνα με το άρθρο 96 του π.δ. 80/2022, σκοπός του Υποκεφαλαίου Β' του τμήματος ΙΙΙ του Κεφαλαίου Α', στο οποίο εντάσσονται τα ως άνω άρθρα 100-102, είναι «η προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας, όσον αφορά το προσωπικό του Δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα, προς τις διατάξεις της Οδηγίας 1999/70/ΕΚ του Συμβουλίου της 28ης Ιουνίου 1999, σχετικά με τη συμφωνία πλαίσιο για την εργασία ορισμένου χρόνου, που έχει συναφθεί μεταξύ των διεπαγγελματικών οργανώσεων γενικού χαρακτήρα CES, UNICE και CEEP (Ε.Ε.Λ.175/10.7.1999), με την οποία επιδιώκεται αφενός η βελτίωση της ποιότητας της εργασίας ορισμένου χρόνου με την εφαρμογή της αρχής της μη διάκρισης σε σχέση με την εργασία αορίστου χρόνου και αφετέρου η καθιέρωση ενός πλαισίου για να αποτραπεί τυχόν κατάχρηση που προκαλείται από τη χρησιμοποίηση διαδοχικών συμβάσεων ή σχέσεων εργασίας ορισμένου χρόνου».

Συναφώς, το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ) έχει κρίνει ότι, με τη διατήρηση σε ισχύ παρεκκλίσεων από τα μέτρα που αποσκοπούν στην πρόληψη της κατάχρησης των διαδοχικών συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου, παραβιάζονται οι υποχρεώσεις τις οποίες κράτος μέλος υπέχει βάσει της ρήτρας 5 της ανωτέρω Οδηγίας (υπόθεση C-238/14). Επίσης, βάσει

της νομολογίας του ΔΕΕ, απαγορεύεται η χρησιμοποίηση διαδοχικών συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου, όταν ως μοναδικός δικαιολογητικός της λόγος προβάλλεται ότι την προβλέπει μία γενικού περιεχομένου νομοθετική ή κανονιστική διάταξη κράτους μέλους (βλ., συναφώς, υποθέσεις C-364/07, C-378/07 έως 380/07, C-162/08 έως 164/08 και C-519/08), καθώς «[μ]ια τέτοια αμιγώς τυπική διάταξη δεν καθιστά δυνατή τη συναγωγή αντικειμενικών και διαφανών κριτηρίων προκειμένου να ελεγχθεί αν η ανανέωση των συμβάσεων αυτών ανταποκρίνεται πράγματι σε μια γνήσια ανάγκη, είναι πρόσφορη προς επίτευξη του επιδιωκόμενου σκοπού και αναγκαία προς τούτο. Μια τέτοια διάταξη ενέχει συνεπώς πραγματικό κίνδυνο καταχρηστικής συνάψεως τέτοιων συμβάσεων και, ως εκ τούτου, δεν είναι συμβατή προς τον σκοπό και την πρακτική αποτελεσματικότητα της συμφωνίας πλαισίου (αποφάσεις της 26ης Νοεμβρίου 2014, Mascolo κ.λπ., C 22/13, C 61/13 έως C 63/13 και C 418/13, EU:C:2014:2401, σκέψη 88 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία, και της 26ης Φεβρουαρίου 2015, Επιτροπή κατά Λουξεμβούργου, C 238/14, EU:C:2015:128, σκέψη 45)» (υπόθεση C 331/17, σκέψη 40).

β. Η παρ. 2 ορίζει ότι «[η] ημερομηνία της έναρξης ισχύος της παρ. 2 του άρθρου 344 του ν. 4512/2018 (Α΄ 5), περί πρόσληψης του προσωπικού του Μητρώου Προσωπικού Αρχαιολογικών Εργασιών, που έχει οριστεί για την 1η Ιανουαρίου 2025, μετατίθεται για την 1η Ιουλίου 2025». Δοθέντος ότι η ημερομηνία 1η Ιανουαρίου 2025 ορίζεται διά του άρθρου 78 του ν. 5129/2024, η παρ. 2 θα μπορούσε να συμπληρωθεί ως εξής: «[η] ημερομηνία της έναρξης ισχύος της παρ. 2 του άρθρου 344 του ν. 4512/2018 (Α΄ 5), περί πρόσληψης του προσωπικού του Μητρώου Προσωπικού Αρχαιολογικών Εργασιών, που έχει ορισθεί με το άρθρο 78 παρ. 1 του ν. 5129/2024 (Α΄ 124) για την 1η Ιανουαρίου 2025, μετατίθεται για την 1η Ιουλίου 2025».

γ. Σύμφωνα με την παρ. 3 «[η] παραμονή του υπηρετούντος, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, στη θέση προϊστάμενου της Ιατροδικαστικής Υπηρεσίας Αθηνών παρατείνεται για δύο (2) έτη πέραν της αφυπηρέτησής του». Δοθέντος ότι δεν είναι νοητή η παραμονή υπαλλήλου στη θέση του μετά την αφυπηρέτησή του, και μάλιστα σε θέση προϊστάμενου, τίθεται το ερώτημα αν, εν προκειμένω, νοείται η παράταση του ορίου ηλικίας του περί ου πρόκειται προσώπου μέχρι το 69ο έτος, κατά παρέκκλιση από τα σχετικώς οριζόμενα στον Κώδικα Δημοσίων Υπαλλήλων (άρθρο 155 παρ. 1).

10. Επί του άρθρου 35

α. Σύμφωνα με την περ. ια της παρ. 1, «[ο]ι προθεσμίες του τρίτου εδαφίου της παρ. 3ι του ίδιου άρθρου, περί υποβολής δήλωσης ετοιμότητας και

περί σύναψης ή υποβολής πλήρους αίτησης για σύναψη σύμβασης λειτουργικής ενίσχυσης, παρατείνονται έως την 31η.8.2026 και την 31η.12.2025, αντίστοιχα». Στη συνέχεια ορίζεται ότι «[η] καταληκτική προθεσμία του τρίτου εδαφίου της παρ. 3ι του ίδιου άρθρου παρατείνεται κατά έξι (6) επιπλέον μήνες, ήτοι έως την 31η Δεκεμβρίου 2026, για φωτοβολταϊκούς σταθμούς που μετατρέπονται σε σταθμούς της παρ. 11Α του άρθρου 10 του ν. 4685/2020». Δοθέντος ότι με την προτεινόμενη παρατείνονται οι καταληκτικές ημερομηνίες έως 31.8.2026 και, αντίστοιχα, έως 31.12.2025, δεν προκύπτει εξαμηνιαία παράταση ως 31.12.2026, αλλά τετράμηνη ή, αντίστοιχα, ετήσια.

6. Με τις ρυθμίσεις της παρ. 2 τροποποιούνται οι διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 2 του ν. 4339/2015 και η παρ. 1 του άρθρου 40 του ν. 4779/2021 όσον αφορά, μεταξύ άλλων, την εκ νέου παράταση των προθεσμιών αδειοδότησης των παρόχων περιεχομένου επίγειας ψηφιακής τηλεοπτικής ευρυεκπομπής ελεύθερης λήψης εθνικής εμβέλειας μη ενημερωτικού περιεχομένου και περιφερειακής εμβέλειας, καθώς και ραδιοφωνικών σταθμών έως την 31η.12.2025. Όπως αναφέρεται στην Έκθεση της Επιστημονικής Υπηρεσίας της Βουλής επί του νομοσχεδίου «Οργανωτικές και διαδικαστικές διατάξεις για την ανάπτυξη, παρεμβάσεις για την ενίσχυση της δίκαιης αναπτυξιακής μετάβασης και άλλες επείγουσες διατάξεις» (ν. 5079/2023), οι εν λόγω προθεσμίες έχουν παραταθεί επανειλημμένα με διατάξεις νόμων. Ειδικότερα, στο έβδομο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 2 του ν. 4339/2015, ως νέα καταληκτική προθεσμία για τη διαδικασία αδειοδότησης των παρόχων περιεχομένου επίγειας ψηφιακής τηλεοπτικής ευρυεκπομπής ελεύθερης λήψης εθνικής εμβέλειας μη ενημερωτικού περιεχομένου και περιφερειακής εμβέλειας (ενημερωτικού γενικού και μη ενημερωτικού περιεχομένου) ορίζεται η 31η.12.2025. Επίσης, στην παρ. 1 του άρθρου 40 του ν. 4779/2021, ως νέα καταληκτική προθεσμία για τη διαδικασία αδειοδότησης των ραδιοφωνικών σταθμών που περιλαμβάνονται στο οικείο Μητρώο του Ε.Σ.Ρ ως νομίμως λειτουργούντες ορίζεται η 31η.12.2025. Οι εν λόγω σταθμοί συνεχίζουν να εκπέμπουν νόμιμα, έως ότου ολοκληρωθεί η διαδικασία χορήγησης ραδιοφωνικών αδειών. Όσον αφορά το καθεστώς λειτουργίας των τηλεοπτικών σταθμών περιφερειακής εμβέλειας, επισημαίνεται ότι, σύμφωνα με τη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας, η επ' αόριστον λειτουργία τηλεοπτικών σταθμών που ιδρύθηκαν και λειτούργησαν παράνομα, χωρίς να έχουν προκηρυχθεί σχετικές διαγωνιστικές διαδικασίες και χωρίς θέσπιση εύλογης προθεσμίας ολοκλήρωσης της αδειοδότησης, αντίκειται στο Σύνταγμα, ως αντιβαίνουσα στην αρχή του Κράτους Δικαίου και την αρχή της ισότητας (βλ., ενδεικτικά, ΣτΕ 4809/2014, 3253/2011, 3578/2010 Ολομ, 2018/2018 Ο-

λομ., 2310/2018 Ολομ, και Εκθέσεις της Επιστημονικής Υπηρεσία της Βουλής επί των νόμων 3905/2010 παρ. 9 επί του άρθρου 49 παρ. 8, 4038/2012 παρ. 10 επί του άρθρου 8, 4208/2013 παρ. 5 επί των άρθρων 17 και 18, 4779/2021 παρ. 5 επί των άρθρων 40 παρ. 1 και 41 παρ. 2, 5005/2022 παρ. 17 επί του άρθρου 31. Βλ., επίσης, ΣτΕ 3315/2014 Ολομ., όσον αφορά τους ραδιοφωνικούς σταθμούς). Υπό το φως των ανωτέρω, αυτονόητο είναι ότι οι σχετικές διαδικασίες αδειοδότησης πρέπει να λάβουν χώρα εντός του συντομότερου δυνατού χρόνου.

Αθήνα, 18 Δεκεμβρίου 2024

Οι Εισηγήτριες
Δάφνη Ακουμιανάκη
Μαρία Ανδρονοπούλου
Επιστημονικές Συνεργάτιδες

Ο Προϊστάμενος του Α΄ Τμήματος
Νομοτεχνικής Επεξεργασίας
Ξενοφών Παπαρρηγόπουλος
τ. Καθηγητής του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου

Ο Προϊστάμενος της Β΄ Διεύθυνσης
Επιστημονικών Μελετών
Αστέρης Πλιάκος
Ομότιμος Καθηγητής του Οικονομικού
Πανεπιστημίου Αθηνών

Ο Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου
Κώστας Μαυριάς
Ομότιμος Καθηγητής της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών